

ADİYAMAN ÜNİVERSİTESİ SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ DERGİSİ
ISSN: 1308–9196

Yıl : 7 Sayı : 17 Ağustos 2014

Yayın Geliş Tarihi: 06.01.2014 Yayına Kabul Tarihi:01.06.2014

DOI Numarası: <http://dx.doi.org/10.14520/adyusbd.733>

SOSYAL BİLGİLER DERSİNDE POWERPOINT SUNUM DESTEKLİ ÖĞRETİMİN AKADEMİK BAŞARIYA VE ÖĞRENME YAKLAŞIMLARINA ETKİSİ

Özlem BEKTAŞ ÖZTAŞKIN*

Öz

Bu çalışmada, Sosyal Bilgiler dersinde PowerPoint sunum destekli öğretimin öğrenenlerin akademik başarıya ve öğrenme yaklaşımlarına etkisi araştırılmıştır. Araştırmada, öntest–sontest kontrol gruplu yarı deneysel desen kullanılmıştır. Araştırmaya 2012-2013 öğretim yılında Erzincan il merkezinde yer alan bir ilköğretim okulunun altıncı sınıf öğrencileri katılmıştır. Deney grubunda 27 (14 kız, 13 erkek), kontrol grubunda 26 (11 kız, 15 erkek) olmak üzere toplam 53 öğrenci araştırmaya alınmıştır. Denel işlem, 01 Aralık–31 Aralık 2012 tarihleri arası haftada 3 ders saati, 4 hafta, toplam 12 saatte gerçekleştirilmiştir. Deney grubu öğrencilerinde işlenen ünite boyunca PowerPoint destekli öğretim yapılmış, kontrol grubunda ise mevcut programa dayalı öğretim yapılmıştır. Araştırmada “İpek Yolunda Türkler Ünitesi Akademik Başarı Testi” ve Biggs, Kember ve Leung tarafından 2001 yılında geliştirilen “The revised two-factor Study Process Questionnaire” ve Yılmaz ve Orhan (2011) tarafından Türkçeye uyarlanması yapılan “Ders Çalışma Yaklaşımı Ölçeği (DÇYÖ)” kullanılmıştır. Sonuç olarak; PowerPoint sunum destekli öğretimin öğrenenlerin akademik başarılarında pozitif yönde etkili olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca PowerPoint sunum destekli öğretimin “derin motivasyon” ve “yüzeysel motivasyon”da pozitif yönde etkili olduğu, ancak mevcut programa dayalı öğretimin uygulandığı grupta “yüzeysel motivasyon”da düşüş olduğu tespit edilmiştir. Her iki grupta da derin strateji ve yüzeysel stratejide ise anlamlı bir fark tespit edilememiştir.

Anahtar Kelimeler: Öğrenme yaklaşımları, PowerPoint destekli öğretim, sosyal bilgiler.

* Yrd.Doç.Dr. Erzincan Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, ozlemteba@hotmail.com

THE EFFECT OF USING POWERPOINT IN SOCIAL STUDIES LESSONS ON THE LEVELS OF ACADEMIC SUCCESS AND LEARNING APPROACHES

Abstract

In this study, it is researched if PowerPoint presentation supported education has an influence on learners' academic achievement and learning approaches in social studies lessons. This research is designed according to "pre test-post test experiment-control group quasi-experimental design" model. In the academic year 2012-2013, the sixth grade students from a secondary school which is in the center of Erzincan/Turkey, attended this study. In control group 26 students from (11 girls, 15 boys), in experiment group 27 students (13 girls, 14 boys), totally 53 students attended the research. The experimental procedure was applied between 1th-31th of December, 2012; 3 lessons in every week, four weeks, totally 12 hours. Throughout the unit, experiment group was educated with PowerPoint presentation; control group was educated with current curriculum. In the research, academic achievement test for the unit "İpek Yolunda Türkler" and "The Revised Two-factor Study Process Questionnaire" which is developed by Biggs, Kember, Leung in 2011 and "Study Process Questionnaire" which is translated in Turkish by Yılmaz and Orhan in 2011 were used. Consequently, It is determined that students educated with PowerPoint presentation are more successful than the ones educated with current curriculum. way Even PowerPoint presentation supported education is positively effective on learners' deep motivation and surface motivation however there has been a decrease of surface motivation in group which was educated with current curriculum. There hasn't been a significant difference between "deep motivation" and "surface strategy" in both of the groups.

Keywords: Learning approaches, powerpoint supported education, social studies.

1.GİRİŞ

Öğrenme yaklaşımları, öğrenenlerin öğrenmeye yönelik kullandıkları strateji ve motivasyonudur (Prosser & Trigwell, 1999; Kember, Biggs & Leung, 2004; akt. Ozan, Köse ve Gündoğdu, 2012: 76). Esasen öğrenenin tercihinde "yaptığı şeyin" genel açıklaması öğrenmeye yönelik devam eden yaklaşımları bağlamındadır (Biggs, Kember & Leung, 2001). Bu nedenle öğrenme yaklaşımları teorisi "öğrencilerin

çalışmalarına yaklaşma nedenleri ve bu nedenlerin öğrenmede öğrencilerin izledikleri yolu nasıl etkilediği” sorunu üzerine temellendirilmiştir (Watkins & Akande, 1994; akt. Phan & Deo, 2006: 5). Önceden var olan özellikler, önceki eğitim deneyimi, çalışma uyumu, öğretim yaklaşımı (amaç/program, değerlendirme, iklim/kültür, kurumsal süreç) gibi etkenler öğrenenin öğrenme yaklaşımını biçimlendirmektedir (Hamm & Robertson, 2010). Öğrenenler “anlama için öğrenme, yeniden üretim için öğrenme ya da başarı için öğrenme” şeklinde yönelim göstermektedir ve öğrenenin, öğrenilen konuya yönelik yaklaşımları, öğrenme sürecinde bilinç seçimine bağlıdır. Araştırmalara göre öğrenme çıktılarının kalitesini ve öğrenme yaklaşımlarını değiştirmek ve geliştirmek ise mümkündür (Cuthbert, 2005).

İlk kez Marton ve Saljö (1976) tarafından tanımlanan öğrenme yaklaşımı kavramı “derin” ve “yüzeysel” yaklaşım olarak sınıflandırılmıştır. Biggs (1987) bu sınıflamaya başarıya yaklaşımını eklemiştir. Marton ve Saljö öğrenenlerin belirli bir metni nasıl algıladıkları ve nasıl öğrendikleri üzerine yaptıkları araştırmada “öğrenmede öğrenci yaklaşımı (Student Approaches to Learning (SAL))” teorisini ortaya çıkarmıştır. Bu teori “görüngüsel ve yapısalcılık-sistemler teorisi” olarak adlandırılan ve iki ana yönde ilerleyen öğrenme ve öğretmeyi kavramlaştırmada yararlanılan bir meta teoridir (Biggs, Kember & Leung, 2001). Araştırmada öğrencilerden akademik makaleler okumaları ve öğrendiklerini tanımlamaları istenmiş takibinde bir grup, sonuçlarla ilgili kanıtlara yönelerek metindeki yeni fikirler arasında bağlantı kurarken, diğer grup, metinde önemli gördükleri fikir ve gerçekleri tanımlamaya ardından ezberlemeye yönelim göstermiştir. Yüzeysel yaklaşım olarak tanımlanan bu grup, metnin yapı ve kurallarının birçoğunu algılamakta başarısız olmuş ve çalışmanın sonunda üretmek için ihtiyaç duyacaklarını düşündükleri bilgileri ezberlemeye yönelmiştir (Hounsell, 1984; Morgan, Taylor & Gibbs, 1982; Ramsden,1979; akt. Fox, McManus & Winder, 2001: 512). Herhangi bir makalenin

içeriği sorulduğunda ise makalenin temasını ifade edememişlerdir (Kember, Charlesworth, Davies, McKay & Stott, 1997).

Marton'a göre derin yaklaşımı benimseyen öğrenciler aktiftir ve onlara göre öğrenme "kendi kendilerine yaptıkları bir şey"dir. Yüzeysel yaklaşımı benimseyen öğrenciler ise pasiftir ve "öğrenmeyi kendi başlarına gelen bir şey" gibi görürler. Ancak öğrenme ile ilgili kavramlar bundan daha fazla çeşitlilik arz eder. Nitekim Saljö öğrenmenin ne anlama geldiği ilgili olarak; *"bilgi arttıkça öğrenme, ezberledikçe öğrenme, gerçekler ve süreçleri öğrenimin edinimi olarak öğrenme, anlama soyutlanması olarak öğrenme, gerçek anlayışını amaçlayan bir uyarılma süreci olarak öğrenme"* şeklinde beş farklı anlayış tespit etmiştir. Kember ise bu kapsamdaki araştırmaları gözden geçirmiş ve öğretim için beş farklı anlayış önermiştir; *"bilgi verdikçe öğretim, yapılandırılmış bilgiyi aktararak öğretim, öğretmen ve öğrenci arası etkileşim olarak öğretim, öğrenci adına anlayışı kolaylaştırarak öğretim, öğrencide kavramsal değişim ve entelektüel gelişimini meydana getirerek öğretim"* (Marton, 1976; Saljö, 1979; Kember, 1997; akt. Richardson, 2005: 675-677). Biggs (1989)'e göre "ezbere yaklaşım sergileyerek öğrenen bir öğrenci, bu stratejinin işe yaramadığını ve "öğrenmek için" daha da derinleşmek gerektiğini fark eder. Derinlemesine yaklaşım sergileyen başka bir öğrenci çoktan seçmeli sorular tarafından değerlendirilen ve içerikle yüklenmiş bir modülde yüzeysel gitmeye karar verebilir. Her iki durumda muhtemel olarak kullanılabilir olsa da "iyi bir öğretimi için" öğrencileri daha derin bir yaklaşıma uyumlu hale getirmeye yönlendirmek ve yüzeysel bir yaklaşım kullanımından vazgeçirmek gereklidir (akt. Biggs, Kember & Leung, 2001: 6)". Cuthbert (2005: 239) tarafından sunulan öğrenme yaklaşımı ve öğrenme çıktıları Tablo 1'de verilmiştir.

Tablo 1. Öğrenme Yaklaşımı ve Öğrenme Çıktıları

Öğrenme yaklaşımı	Öğrenme çıktısı tanımı	Solo seviyesi
Aktif derin (bütüncü)	Yazarın sonucunu ve bu sonuca nasıl vardığını açıklar.	Geniş özet
Pasif derin (kuramcı)	Kanıt gözetmeksizin, asıl tartışmayı tam olarak özetler.	Bağıntısal
Aktif yüzeysel (bütüncü)	Ana noktaları herhangi bir tartışma içine dâhil etmeden tanımlar.	Çok yapıli
Pasif yüzeysel (kuramcı)	Birkaç izole edilmiş nokta ya da örnekten bahseder.	Tek yapıli

Yüzeysel yaklaşım: Bu yaklaşımda öğrenenler derste kendilerinden beklenen asgari performansı gösterirken, değerlendirme sürecinde kendilerinden ne istenecekse ona odaklanarak işe yarayacağını düşündükleri ipuçlarına yoğunlaşır, bütünlüğünü kaybederek konuyu parçalara ayırır ve ezberleme yaklaşımı sergiler (Yılmaz ve Orhan, 2011). Temel karakteristik özellikleri; *“İşin gerektirdiklerini tamamlama isteği, sınavlarda gerekli bilgiyi ezberleme, ilkeleri örneklerden ayırt etmede başarısız olma, öğrenme işini dışsal yükleme gibi görme, bütünlük kurmadan ayrı ayrı öğelere odaklanma, amaçlar ya da stratejiler hakkında derinlemesine düşünmeme* (Sezgin-Selçuk, Çalışkan ve Erol, 2007: 27)”dir. Diğer açıdan amaç, bir meslek edinme, aileyi mutlu etme ya da sıkıntıdan kurtulmadır (Ozan, Köse ve Gündoğdu, 2012). Sunulan yeni fikir ve bilgiler ise edilgen bir şekilde kabul edilir ve ödev gibi etkinlikler dış kaynaklı bir yük olarak görülür (Yılmaz ve Orhan, 2011).

Derin yaklaşım: Etkin bir şekilde bilginin yeniden oluşturulmasını içeren yapısalci öğretim anlayışı derin yaklaşımı ifade eder (Dart, Burnett & Purdie, 2000; akt. Sezgin-Selçuk, Çalışkan ve Erol, 2007). İçsel ilgi tabanlıdır ve öğrenen altta yatan anlama odaklanır (Biggs, 1987; akt. Gow, Kember & Chow, 1991: 2). Öğrenmede amaç yüksek not almak değildir. Konuyu anlayarak kendine mal etme ve aynı zamanda bütünselliğini kaybetmeden özünü anlamaya odaklanma durumu söz konusudur. Bu yaklaşımda bireyler kendilerine sunulan kanıtları ve yorumları

ilişkilendirir, ileri sürülen iddiaların mantığını irdeler, yeni bilginin önceki bilgi birikimleri ve günlük hayattaki deneyimleri ile ilişkisini kurarlar (Yılmaz ve Orhan, 2011). Aynı zamanda yaklaşımda yer alan anlama yönelimi öğrenmenin yapısını düzenler. Öğrencilerde; *“kuramsal fikirlerle günlük deneyimleri arasında bağlantılar kurma, ele aldıkları içeriği uyumlu bir bütüne dönüştürüp yapılandırma, öğrenme sürecine aktif olarak katılma ve bilişüstü becerilerini kullanma”* durumu söz konusudur (Biggs, 1987; Ramsden, 2000; akt. Ozan, Köse ve Gündoğdu, 2012: 769). Fox, Mcmanus & Winder (2001: 512) tarafından sunulan motivasyonda farklılıkların, çalışma yaklaşımları başarısının, yüzeysel ve derin çalışma sürecinin özeti Tablo 2’de verilmiştir.

Tablo 2. Motivasyonda Farklılıkların, Çalışma Yaklaşımları Başarısının, Yüzeysel ve Derin Çalışma Sürecinin Özeti

Yaklaşım	Motivasyon	Süreç(strateji)
Yüzeysel	Kaybetme korkusu İnceleme konularını tamamlama arzusu	Gerçek ve fikirlerin ezberlenmesi İzolasyondaki görev bileşenlerine odaklanma İçeriğe yönelik çok az ilgi
Derin	Konuya ilgi Mesleki alaka Kişisel anlayış	İçeriğe yönelik çok az ilgi Fikirleri kanıtlarla bağlantılı hale getirme Materyallerin dersler arası bütünleşmesi Genel kuralları tanımlama Daha yüksek notlar sağlayacak herhangi bir teknik kullanmak
Başarı	Yüksek notlar alma Diğerleriyle yarışma Başarılı olmak	Düzensiz ve çeşitli anlama düzeyi

Başarma Yaklaşımı: Kişinin egosunu akademik olarak başarma doğrultusunda arttırma (Biggs, 1987; akt. Gow, Kember & Chow, 1991: 2) esasına dayanır. Öğrencilerin yüksek not sağlayacağına inandıkları çalışma becerileri tekniklerini (örn. İyi organizasyon, hızlı okuma, etkili not tutma) ve öğrenim çevresine bağlı olan “içe dönük bilinç” stratejilerini kapsar (Akande, 1998; Phan & Deo, 2006: 5). Bu yaklaşımda Biggs (1987) “öğrencilerin bir konuya (strateji) nasıl yaklaştığı ve onların

neden ilk ortamda (motif) ona yaklaşmak istediği üzerine odaklanır (akt. Phan & Deo, 2006: 5)”. Bir başarı yaklaşımını öğrenenler açısından derin ve yüzeysel yaklaşımla bütünleştirmek ise mümkündür. Öğrenciler bu yaklaşımda, organize olmuş ve sistematik bir okuma ve anlam aramadan meydana gelen en yüksek notları elde etme girişimindedirler (Biggs, 1987; akt. Gow, Kember & Chow, 1991: 2)

Öğrencilerin “akademik başarılarını” ve “öğrenme yaklaşımlarını” doğrudan ya da dolaylı şekilde etkileyen pek çok etken bulunmaktadır. Bu etkenlerin tespiti ve pratikte uygulanma alanına aktarılması, yüksek, kalıcı ve aktif öğrenmenin sağlanabilmesi için son derece önemlidir. Öğrenme çok boyutlu bir kavramdır ve öğrenmeyi etkileyen yöntemler çok ve çeşitlidir. Nitekim öğrenme yaklaşımları bu nedenle dikkate alınması ve araştırılması gereken bir konudur (Özgür ve Tosun, 2012). Aynı zamanda öğrenme yaklaşımları öğrenenin akademik başarısını etkilemekte ya da belirlemektedir.

Sosyal bilgiler öğretmenleri dersin başarısı için özel bir çaba harcamanın yanı sıra “akademik başarının nasıl sağlanacağına” dair arayış içindedir. Nitekim Sosyal Bilgiler dersinin öğretimi ve öğrenimi için pek çok değişken ele alınmaktadır. Bunlardan birisi de teknolojinin ve teknolojik araçların dersle ilişkili bir şekilde kullanılmasıdır. Yine bu derste grafikler, fotoğraflar, kavram haritaları, slaytlar, filmler ve televizyon ekran görüntüleri görsel-işitsel araçlar yardımıyla öğretimi zenginleştirici görsel materyaller önemli bir işlev görmektedir. Ders içeriğine uygun düzenlenen görsel materyaller akademik başarı üzerinde olumlu bir etkiye sahiptir (Emir, 2013).

Günümüzde öğretimde eğitim teknolojisi kullanımı hem etkili öğretim ve hem de yüksek başarı için giderek daha da etkin hale gelmektedir. Özellikle soyut konuları görsellerle destekleyerek somutlaştırma imkânı sunması, motivasyon, dikkat ve

beklenti düzeylerine hitap etme gibi öğretim için hayati unsurları içinde barındırması teknolojik araçların kapsamlı şekilde kullanılması gerekliliğini ortaya çıkarmaktadır. Microsoft'un yazılım programları (Word, Excel, PowerPoint, Access), grafik tabanlı vektörel programlar (Coreldraw, Freehand), resim düzenleyici pixel programlar (Photoshop, Paintshop, Photoeditor) ve animasyon ve grafik programları (Movie maker, Adobe Flash, Swisch) (Duman ve Atar, 2004: 86) bu kapsamda yararlanılabilecek araçlardır.

1.1. Araştırmanın Amacı

PowerPoint sunum gibi multimedya araçların başarı üzerinde etkisi olup olmadığına dair pek çok araştırma bulunmaktadır (Akdağ ve Tok, 2008; Çankaya ve Dinç, 2009; Gelişli, 2009). Bunların bazıları yararları olduğunu ifade ederken herhangi bir etkisi olmadığına dair araştırma sonuçları da mevcuttur. Öğrenme yaklaşımları ile ilgili araştırmalarda ise genel olarak üniversite öğrencilerinin veya öğretmen adaylarının yaklaşımlarının araştırıldığı (Aydiner-Uygun, 2013; Beşoluk ve Önder, 2010; Ekinci, 2009; Ozan, Köse ve Gündoğdu, 2012; Özgür ve Tosun, 2012; Sezgin-Selçuk, Çalışkan ve Erol, 2007; Kayacan, Öztürk ve Demir, 2011; Altun, 2013; Ellez ve Sezgin, 2002; Geçer, 2012; Cano & Berben, 2009; Tomanek & Montplaisir, 2004) ilkokul veya ortaokul seviyesinde ise çalışmaların (Ünal Çoban ve Ergin, 2008; Ünal ve Ergin, 2006; Yıldız-Feyzioğlu ve Ergin, 2012) sınırlı olduğu görülmektedir. Konumuzu esas alan PowerPoint destekli öğretimin etkisi üzerine yapılan alanyazın incelendiğinde Sosyal Bilgiler dersinde “akademik başarı” ve “öğrenme yaklaşımları”nın birlikte ele alındığı bir çalışmaya ise rastlanılmamıştır. Ancak sadece akademik başarıya odaklanması, bazı durumlarda başarıya etkileyen başka faktörlerin gözden kaçmasında sebep olabilmektedir. Örneğin öğrenenin “derin yaklaşımı” ya da “stratejik yaklaşımı” akademik performansına yansımaktadır.

Bu açıdan bu çalışmada PowerPoint sunum destekli öğretimin, öğrenenlerin akademik başarı ve öğrenme yaklaşımları üzerinde etkisi olup olmadığının ortaya konulması amaçlanmıştır. Bu kapsamda çalışma aşağıdaki alt problemler üzerine odaklanılarak gerçekleştirilmiştir.

- Deney grubu öğrencileri ile kontrol grubu öğrencilerinin, deneysel işlem öncesindeki akademik başarıları ve öğrenme yaklaşımları arasında farklılık var mıdır?
- Deney grubu öğrencileri ile kontrol grubu öğrencilerinin, deneysel işlem sonrasındaki akademik başarıları ve öğrenme yaklaşımları arasında farklılık var mıdır?
- Deney grubu öğrencilerinin akademik başarı ve öğrenme yaklaşımları öntest-sontest puanları arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?
- Kontrol grubu öğrencilerinin akademik başarı ve öğrenme yaklaşımları öntest-sontest puanları arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?

2.YÖNTEM

Bu araştırmada, Sosyal Bilgiler dersinde PowerPoint sunum destekli öğretimin öğrencilerin akademik başarılarına ve öğrenme yaklaşımlarına etkisini sınamak üzere “öntest-sontest kontrol gruplu yarı deneysel desen” kullanılmıştır. Araştırmanın yapıldığı okul, okullar listesinden rastgele seçilmiş, denekler deney ve kontrol grubuna seçkisiz (yansız) olarak atanmıştır. Ardından her iki gruba da öntest uygulanmış ve uygulama öncesi başlangıç durumları belirlenmiştir. Araştırmada, mevcut programa dayalı öğretim ve PowerPoint sunum kullanılarak öğretim yapılan grup deney grubu, yalnızca mevcut programa dayalı öğretimin uygulandığı sınıf kontrol grubu olarak belirlenmiştir. Her iki grupta bütün değişkenler aynı tutulmuş, iki grup arasında yalnızca PowerPoint sunumlar kullanılarak uygulama farkı yaratılmıştır. Deneysel işlem sonrası her iki gruba da sontest uygulanmıştır. Grupların ders planları, ders araç-gereçleri, öğretim materyali ve diğer bütün yazılı belgeler araştırmacılar tarafından hazırlanmış, dersler ise deneyimli Sosyal Bilgiler

öğretmeni tarafından işlenmiştir. Araştırmada bağımsız değişkenlerin (PowerPoint sunum destekli öğretim ve mevcut programa dayalı öğretim), bağımlı değişkenlerin (akademik başarı, öğrenme yaklaşımları) üzerinde etkili olup olmadığı sorusuna yanıt aranmıştır.

Tablo 3. Çalışma Deseni

Gruplar	Öntest	Yöntem	Sontest
R D	O ₁ , O ₂	Mevcut Programa Dayalı Öğretim+PowerPoint Sunum Destekli Öğretim	O ₁ , O ₂
R K	O ₁ , O ₂	Mevcut Programa Dayalı Öğretim	O ₁ , O ₂

R: Grupların rastgele atandığını göstermektedir.

D: Mevcut Programa Dayalı Öğretim+PowerPoint Sunum Destekli Öğretimin Yapıldığı Deney Grubu

K: Mevcut Programa Dayalı Öğretimin Uygulandığı Kontrol Grubu

O₁: Akademik Başarı Testi

O₂: Ders Çalışma Yaklaşımı Ölçeği

2.1. Çalışma Grubu

Araştırmaya 2012-2013 öğretim yılında Erzincan il merkezinde yer alan bir ilköğretim okulunun altıncı sınıf öğrencileri katılmıştır. Çalışma için gerekli izin araştırmacıların bağlı bulunduğu üniversite rektörlüğü ve İl Milli Eğitim Müdürlüğü onayıyla sağlanmıştır. Deney grubunda 27 (14 kız, 13 erkek), kontrol grubunda 26 (11 kız, 15 erkek) olmak üzere toplam 53 öğrenci araştırmaya alınmıştır.

2.2. Denel İşlem

Denel işlem, 01 Aralık–31 Aralık 2012 tarihleri arası haftada 3 ders saati, 4 hafta toplam 12 saatte gerçekleştirilmiştir. Çalışma “İpek Yolunda Türkler” ünitesi boyunca yapılmıştır. Deney grubu öğrencilerinde, işlenen ünite boyunca mevcut programa dayalı öğretim ile birlikte PowerPoint sunum destekli öğretim yapılmış, kontrol grubunda ise yalnızca mevcut programa dayalı öğretim yapılmıştır.

Araştırmacı tarafından dersin sorumlu sosyal bilgiler öğretmeninin görüş ve istekleri dikkate alınarak, dersin konularına paralel ve ders içeriğine özgün hazırlanan PowerPoint sunular deney grubuna sunulmuştur.

Deneysel işlem öncesi deney ve kontrol gruplarının başlangıç noktalarının tespiti için öğrencilere “Akademik Başarı Testi” ve “Ders Çalışma Yaklaşımı Ölçeği” öntest olarak verilmiştir. İlk hafta her iki gruptaki öğrencilere, 4 haftalık ders programı dağıtılmış ve programın işleyiş sürecinde konular hakkında bilgi sahibi olmaları sağlanmıştır. PowerPoint sunumu ile ders gören sınıfta her haftanın konusu özet olarak PowerPoint sunumu dinleyici notları şeklinde öğrencilere dağıtılmıştır. Orta Asya'nın coğrafi özelliklerini, iklimini ve Orta Asya'da yaşamı yansıtan resimler, Çin Seddi ve Moğolistan'daki Orhun Kitabeleri'nden Kultigin Kitabesi'ne ait fotoğraf, Orta Asya'da ilk Türk devletleri dönemine ait seramik ve madeni eserlerin fotoğrafları, Kök Türk dönemine ait para ve el sanatları gibi görseller ilgili konulara anahtar sözcükler çerçevesinde eklenmiş ve öğretmenin anlatımını desteklemesi sağlanmıştır. İpek Yolunda Türkler ünitesi çerçevesinde Orta Asya haritası, Asya Hun Devleti haritası, Kavimler Göçü haritası, Uygur Devleti haritası, İpek Yolu haritası, Uygur Devleti döneminde İpek Yolu haritası, İslamiyetin Doğuşu ve yayılışı haritası, 10. ve 12. yy. da Gazneli Devleti haritası, Büyük Selçuklu Devleti haritası konuların sunulacağı haftalara denk gelecek şekilde sunuma yerleştirilmiştir. Ayrıca Yusuf Has Hacib, Kaşgarlı Mahmut, Gazneli Mahmut, Tuğrul Bey, Alparslan, Nizamülmülk, Melikşah gibi Anadolu'nun Türkleşmesi ve İslâmlaşmasında katkıları olan Türk büyüklerinin resimleri verilmiştir. Deneysel işlem sürecinde öğretmenin gerek gördüğü ve sunuma yerleştirilmesi istenen bilgi ve görseller ayrıca ilgili yerlere eklenmiştir. Deneysel işlem sonrası deney ve kontrol gruplarına “Akademik Başarı Testi” ve “Ders Çalışma Yaklaşımı Ölçeği” sontest olarak uygulanmıştır.

Araştırma yapılan okul sosyo-ekonomik olarak orta düzeyde bir okuldur. Deney ve kontrol grubu kapsamındaki öğrenciler geçmişte PowerPoint sunu kullanımına dayalı olarak yürütülen öğretim uygulamalarına aşinadırlar. Ancak bu, zaman zaman gerçekleşen bir durumdur. Ders öğretmeni ile yapılan görüşmede, deney ve kontrol grubunda çalışma öncesinde, ünite süresince PowerPoint sunumdan yararlanıldığı bir durum olmadığı ifade edilmiştir. Ayrıca okul idaresince okul genelinde söz konusu eğitim-öğretim yılında yalnızca birkaç sınıfta projeksiyon olduğu belirtilmiştir. Çalışmanın uygulanacağı deney grubu için projeksiyon bulunan sınıf ise, okul idaresince özel olarak tahsis edilmiştir. Öğretmen çalışma öncesinde ve süresince mevcut programın öngördüğü yaklaşımlar çerçevesinde öğretim uygulamaları yapmaktadır. Öğretim sürecinde her iki sınıfta da mevcut öğretim programına dayalı uygulamalar devam etmiş, deney grubunda “PowerPoint sunum destekli öğretimle” uygulama farkı yaratılmıştır. Bu çalışmada akademik başarının düzeyi tespit edilirken özellikle PowerPoint sunu destekli öğretimin “öğrenme yaklaşımları”nı etkileme durumu belirlenmeye çalışılmıştır. Bu yüzden “akademik başarı” ile “öğrenme yaklaşımları” birlikte ele alınmıştır.

2.3. Öğretim Materyali

Öğretim materyalinin hazırlanması sürecinde öncelikle Sosyal Bilgiler Programında yer alan “İpek Yolunda Türkler Ünitesi” incelenmiştir. Ardından ders kitapları ve çalışma kitapları değerlendirilmiş, ders öğretmenin önerileri doğrultusunda dört haftalık süreci içerecek 20 slayt dizisinden sunu hazırlanmıştır. Sunu içerik, düzen, bütünlük, görsellik, sunu hazırlama tekniklerine uygunluk gibi hususlar açısından üç sosyal bilgiler öğretmeni, iki alan uzmanı, iki eğitim bilimleri uzmanının görüş ve incelemesine sunulmuş gelen öneriler çerçevesinde materyal yeniden düzenlenmiştir. Ardından sunu, deney ve kontrol grubunda bulunmayan bir grup öğrenciye izlettirilmiş gelen görüşlere göre düzenleme yapılmış, eksik görülen

kısımlar geliştirilmiş, fazla ve yeterince önemli görülmeyen bilgiler çıkarılmış, yeni görseller (harita, fotoğraf, resim) eklenmiş ve son şekil verilmiştir.

İçerik düzenlemesi; Öğretim materyaline en belirgin noktaları yerleştirebilmek için toplanan malzemeler kilit noktaları vurgulamak, izleyiciye önemli bilgi ya da görüntüleri aktarabilmek, hedef kitlenin seviyesi dikkate alınarak neler bildiklerini tanımlamak ve konu hakkında detaylı bilgiyi belirli bir çerçevede sunmak amacıyla düzenlenmiştir. Slaytlar haftalık konunun kısa bir özeti olarak hazırlanmıştır. Sunuda yer alan ders öğretmenin önerileri, öğretim programı ve ders kitabı birlikte dikkate alınarak oluşturulan bilgiler, görsellerle (harita, resim, grafik) desteklenmiştir. Sunular öğrencilerin konunun ana hatlarını kavrayacağı, önemli noktaları görebileceği şekilde hazırlanmıştır.

Sunu başlangıç, orta ve sonuç kısımlarından oluşmaktadır. Başlangıçta hedef kitlenin dikkatini çekmeye yönelik ünite hakkında tanıtım yapılmış, orta kısımda göze çarpan hususlar ele alınmış, burada gereğinden fazla bilgi kullanılmamaya çalışılmış, sununun öğreticinin önüne geçmemesine dikkat edilmiştir. Açıklama gerektiren karmaşık slaytlar daha fazla süre gerektireceği için haftalık planlamada süre buna göre ayarlanmıştır. Sununun hitap ettiği öğrenim düzeyi gereği, az kelime çok görsel verilmeye çalışılmıştır. Sonuç kısmında ise ünitenin özeti şeklinde önemli noktaları vurgulayacak hatırlatıcı bilgiler ve ünitenin değerlendirmesine ilişkin sorular yer almıştır.

2.4. Veri Toplama Araçları

Başarı Testi: Başarı testi soruları İlköğretim 6.sınıf Sosyal Bilgiler Dersi Programının “İpek Yolunda Türkler” ünitesi için öngörülen kazanımlar çerçevesinde hazırlanmıştır. İpek Yolunda Türkler Ünitesi Akademik Başarı Testinin (İYTÜABT) hazırlama sürecinde konu ile ilgili literatürden, merkezi sınavlarda sorulan

sorulardan ve ders öğretmenin önerilerinden yararlanılmıştır. Ardından başarı testinin kazanım örneklemini temsil edip etmediği ve hedeflenen davranışları ölçüp ölçmediğinin tespiti için iki farklı sosyal bilgiler öğretmeni, üç alan uzmanı ve iki eğitim bilimi uzmanının görüşleri alınarak 42 maddelik ilk test oluşturulmuştur. Öneriler çerçevesinde test yeniden düzenlenerek, farklı ilköğretim okullarında okuyan toplam 141 öğrenciye uygulanmıştır. Pilot çalışma sonrasında yapılan madde analizi sonucunda güvenilirliği düşüren 12 madde çıkarılarak teste son hali verilmiştir. Ölme aracının güvenilirliği Kuder-Richardson (KR-20) formülü ile hesaplanmış ve testin güvenilirlik katsayısı .85 olarak bulunmuştur.

Ders Çalışma Yaklaşımı Ölçeği: Biggs tarafından 1987’de geliştirilen Ders Çalışma Yaklaşımı Ölçeği (Study Process Questionnaire-SPQ) derin, yüzeysel ve eriş (achievement) şeklinde üçboyutlu 43 maddeden oluşmaktadır. Ölçeğin kullanıldığı araştırmalara bağlı olarak eriş boyutunun yeterince çalışmadığına gelen eleştiriler doğrultusunda doğrulayıcı faktör analizi ve güvenilirlik çalışmaları sonucunda 20 maddelik iki faktörlü yeni ölçek elde edilmiştir. Özgün ölçeğe ait derin yaklaşım ve yüzeysel yaklaşım Cronbach Alfa değerleri sırasıyla 0,73 ve 0,63’tür. Alt boyutlar olan derin motivasyon, derin strateji, yüzeysel motivasyon ve yüzeysel strateji için ise değerler sırasıyla .62, .63, .72 ve .57’dir.

Ders Çalışma Yaklaşımı Ölçeği (DÇYÖ) Üniversite öğrencilerinin öğrenme yaklaşımlarını belirlemek amacıyla Biggs, Kember ve Leung tarafından 2001 yılında geliştirilen “The revised two-factor Study Process Questionnaire” başlıklı ölçek Yılmaz ve Orhan (2011) tarafından Türkçeye uyarlanması ile elde edilmiş bir ölçektir. Ölçek derin yaklaşım ve yüzeysel yaklaşım şeklinde iki ayrı boyutu ölçen toplam 20 maddeden oluşmaktadır. Ölçeğin Türkçe uyarlamasının Cronbach Alfa (α) güvenilirlik değeri derin ve yüzeysel yaklaşım için sırasıyla 0.79 ve 0.73 olarak bulunmuştur. Bu çalışmada ise Cronbach Alfa (α) güvenilirlik değeri derin ve yüzeysel

yaklaşım için sırasıyla 0.72 ve 0.70 olarak bulunmuştur. Ölçeğin güvenilirlik değerinin orijinal ölçekten düşük olarak çıkması çalışma grubunun “ortaokul öğrencileri”nden oluşuyor olması ve öğrencilerin sosyo-kültürel yapılarının farklılığı ile açıklanabilmektedir. Ölçek boyutları ve alt boyutları *Derin Öğrenme Yaklaşımı (DY)*; Derin Motivasyon (DM) ve Derin Strateji (DS) ve *Yüzeysel Öğrenme Yaklaşımı (YY)*; Yüzeysel Motivasyon (YM) ve Yüzeysel Strateji (YS)’dir. Maddelerinin dağılımı ise; Derin Motivasyon (1,5,9,13,17), Derin Strateji (2,6,10,14,18), Yüzeysel Motivasyon (3,7,11,15,19), Yüzeysel Strateji (4,8,12,16,20) olarak belirtilmiştir.

2.5. Verilerin Analizi

Bu araştırmada “öntest-sontest kontrol gruplu yarı deneysel desen” için, örneklem sayısı 30’un altında olduğundan parametrik olmayan testlerden (Akbulut, 2010; Can, 2013) “Mann-Whitney U Testi” ve “Wilcoxon işaretli-sıralar testi” kullanılmıştır. Mann-Whitney U Testi deney ve kontrol gruplarının öntest ve sontest sonuçlarının karşılaştırmak için, Wilcoxon işaretli-sıralar testi, ilişkili iki ölçüm setine ait puanlar arasındaki farkın anlamlılığını test etmek amacıyla kullanılmıştır. Bağımsız grupları karşılaştırırken Mann Whitney U Testi, bağımlı grupları karşılaştırırken Wilcoxon işaretli-sıralar testi uygulanmıştır. Araştırma kapsamında elde edilen veriler SPSS 20.0 istatistik paket programına girilmiş ve analizleri yapılmıştır.

3. BULGULAR

Bu kısımda ilk önce, deney ve kontrol grubunun öntest puanları, daha sonra sontest puanları karşılaştırılmıştır. Ardından deney ve kontrol grupları kendi içerisinde karşılaştırmaya tabi tutulmuştur.

Araştırmanın başlangıcında deney ve kontrol grubu öğrencilerinin “akademik başarıları” ve “öğrenme yaklaşımları” arasında fark olup olmadığını belirlemek için Mann Whitney U testi yapılmıştır. Analiz sonuçları Tablo 4 ve Tablo 5’de verilmiştir.

Tablo 4. Deney ve Kontrol Grubunun İYTÜABT Öntest Puanlarının Mann Whitney U Testi Analizi Sonuçları

Grup	N	SO	ST	U	Z	P
Deney	27	27,76	749,50	330,500	-,372	,710*
Kontrol	26	26,21	681,50			

*p> 0.05

Tablo 4’te deney ve kontrol grubunun akademik başarı testi öntest puanları arasındaki karşılaştırmada anlamlı fark olmadığı (U=330,500; Z=-,372; p>0.05) görülmektedir. Grupların öntest puanlarına ilişkin olarak elde edilen bu veriler, grupların akademik başarılarının birbirine yakın olduğunu göstermektedir.

Tablo 5. Deney ve Kontrol Grubunun DÇYÖ Öntest Puanlarının Mann Whitney U Testi Analizi Sonuçları

DERİN YAKLAŞIM							
	Grup	N	SO	ST	U	Z	p
<i>Derin Motivasyon</i>	Deney	27	24,28	655,50	277,500	-1,312	,189*
	Kontrol	26	29,83	775,50			
<i>Derin Strateji</i>	Deney	27	23,83	643,50	265,500	-1,529	,126*
	Kontrol	26	30,29	787,50			
YÜZEYSEL YAKLAŞIM							
<i>Yüzeysel Motivasyon</i>	Deney	27	22,85	617,00	239,000	-1,723	,051*
	Kontrol	26	31,31	814,00			
<i>Yüzeysel Strateji</i>	Deney	27	27,43	740,50	339,500	-,206	,837*
	Kontrol	26	26,56	690,50			

*p> 0.05

Tablo 5’de deney ve kontrol grubunun Ders Çalışma Yaklaşımı Ölçeği; derin motivasyon (U=277,500; Z=-1,312; p>0.05), derin strateji (U=265,500; Z=-1,529; p>0.05), yüzeysel motivasyon (U=239,000; Z=-1,723; p>0.05) ve yüzeysel strateji (U=339,500; Z=-,206; p>0.05) öntest puanları arasındaki karşılaştırmada anlamlı

fark olmadığı görülmektedir. Grupların öntest puanlarına ilişkin olarak elde edilen bu veriler, grupların ders çalışma yaklaşımlarının birbirine yakın olduğunu göstermektedir.

Araştırmanın sonunda deney ve kontrol grubu öğrencilerinin “akademik başarıları” ve “öğrenme yaklaşımları” arasında fark olup olmadığını belirlemek için Mann Whitney U testi yapılmıştır. Analiz sonuçları Tablo 6 ve Tablo 7’de verilmiştir.

Tablo 6. Deney ve Kontrol Grubunun İYTÜABT Sontest Puanlarının Mann Whitney U Testi Analizi Sonuçları

Grup	N	SO	ST	U	Z	P
Deney	27	33,56	906,00	174,000	-3,162	,002*
Kontrol	26	20,19	525,00			

*p<0.05

Tablo 6’da görüldüğü gibi deney ve kontrol gruplarının sontest akademik başarı testi başarı puanları arasında anlamlı fark bulunmaktadır (U=174,000; Z=-3,162; p<0.05). Sıra ortalamaları dikkate alındığında, PowerPoint sunum ile öğretim gören öğrencilerin mevcut programa dayalı öğretimle öğrenim gören öğrencilere göre daha başarılı oldukları ifade edilebilmektedir.

Tablo 7. Deney ve Kontrol Grubunun DÇYÖ Sontest Puanlarının Mann Whitney U Testi Analizi Sonuçları

DERİN YAKLAŞIM							
	Grup	N	SO	ST	U	Z	p
<i>Derin Motivasyon</i>	Deney	27	29,31	791,50	288,500	-1,118	,264**
	Kontrol	26	24,60	639,50			
<i>Derin Strateji</i>	Deney	27	28,35	765,50	314,500	-,652	,514**
	Kontrol	26	25,60	665,50			
YÜZEYSEL YAKLAŞIM							
<i>Yüzeysel Motivasyon</i>	Deney	27	33,72	910,50	169,500	-3,250	,001*
	Kontrol	26	20,02	520,50			
<i>Yüzeysel Strateji</i>	Deney	27	28,46	768,50	311,500	-,707	,480**
	Kontrol	26	25,48	662,50			

*p<0.05, **p> 0.05

Tablo 7’de görüldüğü gibi deney ve kontrol gruplarının sontest DÇYÖ boyutlarından yüzeysel motivasyon alt boyut puanları arasında anlamlı fark bulunmaktadır (U=169,500; Z=-3,250; p<0.05). Diğer alt boyutlardan derin motivasyon (U=288,500; Z=-1,118; p>0.05), derin strateji (U=314,500; Z=-,652; p>0.05) ve yüzeysel strateji (U=311,500; Z=-,707; p>0.05) alt boyut ortalamaları arasında ise anlamlı bir fark bulunmamaktadır. Sıra ortalamaları dikkate alındığında, PowerPoint sunum destekli öğretimin yüzeysel motivasyon üzerinde etkili olduğu ifade edilebilmektedir.

“PowerPoint sunum destekli öğretim”in öğrencilerin “akademik başarıları”na ve “öğrenme yaklaşımları”na etkisi olup olmadığını belirlemek için öğrencilerin öntest ve sontestten alınan verileri Wilcoxon testi ile karşılaştırılmıştır. Analiz sonuçları Tablo 8 ve Tablo 9’da verilmiştir.

Tablo 8. Deney Grubunun İYÜBT Öntest-Sontest Puanlarının Wilcoxon İşaretli-Sıralar Testi

Sontest-öntest	N	SO	ST	Z	p
Negatif Sıra	0	,00	00	-4,465 ^a	000*
Pozitif Sıra	26	13,50	351,00		
Eşit	1				

*p<0.05 ^anegatif sıralar temeline dayalı

Tablo 8’de görüldüğü gibi deney grubundaki öğrencilerin akademik başarıları arasında anlamlı bir farklılık bulunmaktadır (Z=-4,465; p<0.05). Fark puanlarının sıra toplamları dikkate alındığında gözlenen bu farkın pozitif sıralar yani sontest puanı lehine olduğunu göstermektedir. PowerPoint sunum destekli öğretim uygulandıktan sonra öğrencilerin akademik başarı testinden aldıkları başarı puanları artmıştır.

Tablo 9. Deney Grubunun DÇYÖ Öntest-Sontest Puanlarının Wilcoxon İşaretli-Sıralar Testi

DERİN YAKLAŞIM						
	Sontest-Öntest	N	SO	ST	Z	p
Derin Motivasyon	Negatif Sıra	8	11,81	94,50	-2,275 ^a	,023*
	Pozitif Sıra	19	14,92	283,50		
	Eşit	0				
Derin Strateji	Negatif Sıra	8	13,38	107,00	-1,744 ^a	,081**
	Pozitif Sıra	18	13,56	244,00		
	Eşit	1				
YÜZEYSEL YAKLAŞIM						
Yüzeysel Motivasyon	Negatif Sıra	8	10,19	81,50	-2,392 ^a	,017*
	Pozitif Sıra	18	14,97	269,50		
	Eşit	1				
Yüzeysel Strateji	Negatif Sıra	14	13,54	189,50	-,012 ^b	,990**
	Pozitif Sıra	13	14,50	188,50		
	Eşit	0				

*p<0.05, **p> 0.05

^anegatif sıralar temeline dayalı

^bpozitif sıralar temeline dayalı

Tablo 9’da görüldüğü gibi deney grubundaki öğrencilerin ders çalışma yaklaşımı alt boyutlarından derin motivasyon (Z=-2,275; p<0.05) ve yüzeysel motivasyon (Z=-2,392; p<0.05) puanları arasında anlamlı bir farklılık bulunmaktadır. Derin strateji (Z=-1,744; p> 0.05) ve yüzeysel strateji (Z=-,012; p> 0.05) puanları arasında ise anlamlı bir farklılık bulunmamaktadır. Fark puanlarının sıra toplamları dikkate alındığında derin motivasyon ve yüzeysel motivasyon puanları arasında gözlenen bu farkın pozitif sıralar yani sontest puanı lehine olduğunu görülmektedir. PowerPoint sunum destekli öğretim uygulandıktan sonra öğrencilerin ders çalışma yaklaşımı alt boyutlarından derin motivasyon ve yüzeysel motivasyonlarında artış görülmüştür.

“Mevcut programa dayalı öğretim”in öğrencilerin “akademik başarıları”na ve “öğrenme yaklaşımları”na etkisi olup olmadığını belirlemek için öğrencilerin öntest ve sontestten alınan verileri Wilcoxon testi ile karşılaştırılmıştır. Analiz sonuçları Tablo 10 ve Tablo 11’de verilmiştir.

Tablo 10. Kontrol Grubunun İYTÜBT Öntest-Sontest Puanlarının Wilcoxon İşaretli-Sıralar Testi

Sontest-öntest	N	SO	ST	Z	p
Negatif Sıra	4	7,50	30,00	-2,992	,003*
Pozitif Sıra	17	11,82	201,00		
Eşit	5				

*p<0.05 ^apozitif sıralar temeline dayalı

Tablo 10'da görüldüğü gibi kontrol grubundaki öğrencilerin akademik başarıları arasında anlamlı bir farklılık bulunmaktadır (Z=-2,992; p<0.05). Fark puanlarının sıra toplamları dikkate alındığında gözlenen bu farkın pozitif sıralar yani sontest puanı lehine olduğunu göstermektedir. Mevcut programa dayalı öğretim uygulandıktan sonra öğrencilerin akademik başarı testinden aldıkları başarı puanları artmıştır. Ancak bu artış deney grubunda görülen artış kadar yüksek gerçekleşmemiştir.

Tablo 11. Kontrol Grubunun DÇYÖ Öntest-Sontest Puanlarının Wilcoxon İşaretli-Sıralar Testi

DERİN YAKLAŞIM						
	Sontest-Öntest	N	SO	ST	Z	p
<i>Derin Motivasyon</i>	Negatif Sıra	12	11,71	140,50	-,076 ^a	,939**
	Pozitif Sıra	11	12,32	135,50		
	Eşit	3				
<i>Derin Strateji</i>	Negatif Sıra	13	14,31	186,00	-,634 ^a	,526**
	Pozitif Sıra	12	11,58	139,00		
	Eşit	1				
YÜZEYSEL YAKLAŞIM						
<i>Yüzeysel Motivasyon</i>	Negatif Sıra	20	13,15	263,00	-3,809 ^a	,000*
	Pozitif Sıra	3	4,33	13,00		
	Eşit	3				
<i>Yüzeysel Strateji</i>	Negatif Sıra	15	11,93	179,00	-,445 ^a	,656**
	Pozitif Sıra	10	14,60	146,00		
	Eşit	1				

*p<0.05, **p> 0.05 ^apozitif sıralar temeline dayalı

Tablo 11'de görüldüğü gibi kontrol grubundaki öğrencilerin ders çalışma yaklaşımı alt boyutlarından yüzeysel motivasyon puanları arasında anlamlı bir farklılık

bulunmaktadır ($Z=-3,809$; $p<0.05$). Derin motivasyon ($Z=-,076$; $p>0.05$) derin strateji ($Z=-,634$; $p>0.05$) ve yüzeysel strateji ($Z=-,445$; $p>0.05$) puanları arasında ise anlamlı bir farklılık bulunmamaktadır. Fark puanlarının sıra toplamları dikkate alındığında yüzeysel motivasyon puanları arasında gözlenen bu farkın negatif sıralar yani öntest puanı lehine olduğunu göstermektedir. Derin motivasyon ve yüzeysel strateji fark puanları arasında pozitif sıralar yani sontest lehine artış olsa da bu fark anlamlı değildir. Derin strateji puanları arasındaki fark ise negatif sıralar-öntest lehinedir ve bu fark anlamlı değildir. Mevcut programa dayalı öğretim uygulandıktan sonra öğrencilerin yüzeysel motivasyonlarında düşme gerçekleşmiştir.

4. TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER

Günümüz eğitim-öğretim anlayışında PowerPoint destekli öğretim, öğretimin doğasını ve dinamiğini değiştiren bir iletişim aracıdır (Craig & Amernic, 2006). PowerPoint sunumlar dersi özetlemeyi kolaylaştırmada, ilgiyi arttırmada, dikkati toplamada, anlama ve akılda kalıcılığı sağlamada etkili materyallerdir. Ancak PowerPoint ve diğer multimedya sunumlarının etkililiği sunumun karmaşık olup olmamasına, seslerin, resimlerin ve yazıların konuyla ilgisine bağlıdır (Çankaya ve Dinç, 2009). Sunumların başarıyı arttırabilmesi için görsel araçlar, konu ile ilgili deney ve uygulama gibi etkinlikler ve Powerpoint sunum araçları birlikte ve kullanılmaktadır. Ancak dersin sadece tekdüze sunularla yapılması motivasyonu azalttığından sunular görseller, videolar ve çizilmesi zor şekilleri aktarmada yardımcı bir materyal olarak ele alınmalıdır (Kayacan, Öztürk ve Demir, 2011).

Araştırmada PowerPoint destekli sunumun etkisi iki şekilde ele alınmıştır. Birincisi “akademik başarı” diğeri ise “öğrenme yaklaşımları”dır. Araştırma başlangıcındaki değerlendirmede deney ve kontrol grubunun akademik başarı testi ($U=330,500$; $Z=-,372$; $p>0.05$) ve Ders Çalışma Yaklaşımı Ölçeğinin; derin motivasyon ($U=277,500$; $Z=-1,312$; $p>0.05$), derin strateji ($U=265,500$; $Z=-1,529$; $p>0.05$), yüzeysel

motivasyon ($U=239,000$; $Z=-1,723$; $p>0.05$) ve yüzeysel strateji ($U=339,500$; $Z=-,206$; $p>0.05$) alt boyutları öntest puanları arasındaki karşılaştırmada anlamlı fark bulunmadığı tespit edilmiştir. Grupların öntest puanlarına ilişkin olarak elde edilen bu veriler, grupların akademik başarıları başlangıç noktalarının birbirine yakın olduğunu göstermektedir.

Akademik başarı açısından sontest sonuçlarında göre; Deney ve kontrol gruplarının sontest akademik başarı testi başarı puanları arasında ($U=174,000$; $Z=-3,162$; $p<0.05$) ve deney grubundaki öğrencilerin akademik başarı öntest-sontest puanları arasında da anlamlı bir farklılık bulunmaktadır ($Z=-4,465$; $p<0.05$). Sıra ortalamaları dikkate alındığında, ortaya çıkan farka göre PowerPoint sunum ile öğretim gören öğrencilerin Mevcut programa dayalı öğretimle öğrenim gören öğrencilere göre daha başarılı oldukları ifade edilebilmektedir. Aynı şekilde kontrol grubundaki öğrencilerin akademik başarıları arasında da anlamlı bir farklılık bulunmaktadır ($Z=-2,992$; $p<0.05$) ve bu fark sontest puanı lehinedir. Mevcut programa dayalı öğretim uygulandıktan sonra da öğrencilerin akademik başarı testinden aldıkları başarı puanları artmıştır. Ancak bu artış deney grubunda görülen artış kadar yüksek gerçekleşmemiştir. Bu sonuç, Akdağ ve Tok (2008) tarafından yapılan araştırmada ortaya çıkan PowerPoint sunum destekli öğretimin öğrencilerin akademik başarıları üzerinde geleneksel öğretimden daha etkili olduğu sonucu ile örtüşmektedir. Ayrıca Gelişli (2009) tarafından yapılan araştırmaya göre, PowerPoint ile yapılan ders sunumlarının geleneksel yöntem ve araçlardan daha etkili olduğu, konuya açıklık getirmede yardımcı olduğu ifade edilmiştir. Ancak sunumların başarılı öğrenmeler gerçekleştirebilmesi için dersler, mutlaka diğer araç, gereç ve görsel unsurlarla desteklenmeli, öğrenci merkezli yöntem ve teknikleri kullanılmadığı. Nouri ve Shahid (2005) tarafından yapılan PowerPoint sunumların kısa süreli ve uzun süreli bellek üzerinde etkisinin araştırıldığı araştırmada “tartışılan konuya bağlı” olarak kısa süreli hafızayı geliştirmede etkili olabileceği ifade edilmiştir.

Ders Çalışma Yaklaşımı Ölçeği puanları açısından karşılaştırıldığında; Deney ve kontrol gruplarının DÇYÖ alt boyutlarından yüzeysel motivasyon son test puanları arasında anlamlı bir fark bulunmaktadır ($U=169,500$; $Z=-3,250$; $p<0.05$). Diğer alt boyut ortalamaları arasında ise anlamlı bir fark bulunmamaktadır. Sıra ortalamaları dikkate alındığında son test lehine meydana gelen artışa göre, PowerPoint sunum destekli öğretimin yüzeysel motivasyon üzerinde etkili olduğu ifade edilebilmektedir.

Gruplar kendi içinde değerlendirildiğinde deney grubundaki öğrencilerin; ders çalışma yaklaşımı alt boyutlarından derin motivasyon ($Z=-2,275$; $p<0.05$) ve yüzeysel motivasyon ($Z=-2,392$; $p<0.05$) puanları arasında anlamlı bir farklılık bulunmaktadır. Fark puanlarının sıra toplamları dikkate alındığında derin motivasyon ve yüzeysel motivasyon puanları arasında gözlenen bu farkın pozitif sıralar yani son test puanı lehine olması PowerPoint sunum destekli öğretimin öğrencilerin derin motivasyon ve yüzeysel motivasyonlarında artış sağladığı şeklinde yorumlanabilir.

Kontrol grubundaki öğrencilerin ise; ders çalışma yaklaşımı alt boyutlarından yüzeysel motivasyon puanları arasında anlamlı bir farklılık bulunmakta ($Z=-3,809$; $p<0.05$), derin motivasyon ($Z=-,076$; $p>0.05$) derin strateji ($Z=-,634$; $p>0.05$) ve yüzeysel strateji ($Z=-,445$; $p>0.05$) puanları arasında ise anlamlı bir farklılık bulunmamaktadır. Derin motivasyon ve yüzeysel strateji fark puanları arasında pozitif sıralar yani son test lehine artış olsa da bu fark anlamlı değildir. Fark puanlarının sıra toplamları dikkate alındığında yüzeysel motivasyon puanları arasında gözlenen fark negatif sıralar yani ön test puanı lehinedir. Derin strateji puanları arasındaki fark ise ön test lehinedir ve bu fark anlamlı değildir. Mevcut programa dayalı öğretim uygulandıktan sonra kontrol grubundaki öğrencilerin yüzeysel motivasyonlarında düşme gerçekleşmiştir. Ünal ve Ergin (2006) tarafından 7. sınıf öğrencilerine buluş yoluyla fen öğretimine ilişkin yapılan araştırmada

öğrenme yaklaşımları açısından “geleneksel öğretimle” ve “buluş yoluyla yapılan öğretim” arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır. Araştırma sonuçları ile karşılaştırıldığında Ünal ve Ergin’in (2006) araştırmasında ortaya çıkan kontrol grubunda geleneksel öğretimin öğrenme yaklaşımlarında küçük de olsa bir düşüşe neden olması, bu çalışmada ortaya çıkan “mevcut programa dayalı öğretim uygulandıktan sonra kontrol grubundaki öğrencilerin yüzeysel motivasyonlarında düşüş olması” durumu ile benzerlik göstermektedir.

Bu çalışmada PowerPoint sunum destekli öğretimde konu ile ilgili yoğunlaştırılmış görsellerin ve ünite konularının belirli bir düzen içerisinde diğer öğretim materyalleri ve stratejileri ile birleştirilerek aktarılmasının “öğrenme yaklaşımları” üzerinde etkisi olup olmadığı değerlendirilmiştir. Öğrenme yaklaşımlarının hangi alt boyutunu ne düzeyde etkilediği ele alınmıştır. Deney grubunda uygulama farkını oluşturan PowerPoint sunuların etkisi olup olmadığına bakılmıştır. Buna göre akademik başarıda artış tespit edilmesine rağmen öğrenme yaklaşımlarında sadece “motivasyon”da artışın söz konusu olduğu, ancak “strateji”de ise artışın olmadığı görülmüştür.

Araştırmalara göre öğrenciler, hem derin hem de yüzeysel öğrenme yaklaşımlarına sahip olabilir ve duruma göre her iki yaklaşımı da kullanabilirler (Ünal-Çoban ve Ergin, 2008) ya da derin, yüzeysel veya stratejik yaklaşımlardan herhangi birini tercih edebilirler (Ozan ve Çiftçi, 2013). Öğrencilerin öğrenme yaklaşımları konu alanı, sınıf düzeyi, akademik başarı ve öğrenme öğretme ortamı algısı gibi değişkenlerden etkilenmektedir. Öğrencilerin öğrenme yaklaşımlarındaki bu değişim farklı şekillerde gerçekleşmektedir ve bu değişimde bireysel unsurlar etkili olmaktadır (Yıldız-Feyzioğlu ve Ergin, 2012). Örneğin Hua, Williams ve Hoi (2001)’in yaptığı araştırmaya göre öğrenenlerin öğrenmeye yönelik daha derin ya da başarılı bir yaklaşım için motive edilmelerinin başarı üzerinde etkisi bulunmaktadır.

Derin öğrenme yaklaşımı yüzeysel motivasyon ve stratejileri karakterize eden stratejilere göre akademik performanslarda daha iyi sonuçlar vermektedir (Tarabashkina & Lietz, 2011). Kalıcı ve üst düzey öğrenme ürünlerine ulaşmada bireylerin öğrenme yaklaşımlarının belirlenmesi ve derin öğrenmeye yönlendirilmesi bu süreci etkilemektedir (Çolak ve Fer, 2007). Nitekim Aydın-Uygun (2013)'a göre akademik başarı düzeyi orta ve üstünde olan öğrencilerin derin öğrenme güdüsü ve derin öğrenme yaklaşımı düzeyleri, akademik başarısı az olan öğrencilere göre daha yüksektir. Sezgin-Selçuk, Çalışkan ve Erol (2007)'un araştırma sonuçlarına göre de akademik başarı ile derin öğrenme yaklaşımları arasında pozitif, yüzeysel öğrenme yaklaşımları arasında ise negatif ilişki bulunmaktadır. Aynı zamanda Çuhadar, Gündüz ve Tanyeri (2013)'ne göre derin yaklaşım akademik öz-yeterlik ile de ilişkilidir. Öğrenciler öğretme-öğrenme ortamını ne kadar olumlu algırlarsa, o kadar derinlemesine öğrenme yaklaşımını işe koşabilirler (Ekinci, 2009). Ayrıca "akademik olarak başarılı olan öğrencilerin daha az başarılı öğrencilere kıyasla derin öğrenme yaklaşımını kullanmaları daha muhtemeldir (Ak, 2008: 698)".

Çalışma çerçevesinde elde edilen sonuçlara göre şu önerilerde bulunulabilir;

- Bu çalışmada ele alınan tarih konulu bir ünite olan "İpek Yolunda Türkler Ünitesi"nde olduğu gibi, Sosyal Bilgiler derslerinde PowerPoint destekli öğretimin başarısı için sunular renkli görseller, grafik ve animasyonlarla desteklenmelidir.
- Sunular izleyici kitlesinin seviyesine göre düzenlenmiş olmalıdır.
- PowerPoint sunum gibi multimedya araçlar sadece akademik başarı açısından değerlendirilmemeli, öğrenmeyi arttırıcı ya da öğrenme yaklaşımlarını destekleyici rolü olduğu dikkate alınmalıdır.

- PowerPoint destekli öğretim başka materyallerle (belgesel, film, animasyon vb.) ve uygun öğretim yaklaşımları ile desteklenmedikçe öğrenenlerin öğrenme yaklaşımları üzerinde yeterli etkiye sahip değildir. Bu nedenle tek başına bir öğretim aracı olarak kullanılmamalıdır.
- Bu çalışmada PowerPoint destekli öğretimin akademik başarı üzerinde pozitif yönde etkisi olduğu belirlenmiş ancak öğrenme yaklaşımlarından sadece derin motivasyon ve yüzeysel motivasyon üzerinde etkisi olduğu görülmüştür. Derin strateji ve yüzeysel stratejinin incelendiği emsal veya farklı çalışmalar sosyal bilgiler öğrencilerinin öğrenme yaklaşımlarının arttırılmasında ya da tespit edilebilmesinde yararlı olacaktır.

KAYNAKÇA

- Ak, Ş. (2008). "Öğrenme Yaklaşımlarına İlişkin Kavramsal Bir İnceleme." Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri/Educational Sciences: Theory & Practice. 8(3): 693-720.
- Akande, A. (1998). "Towards the Multicultural Validation of Western Model of Student Approaches to Learning." Education, 119(1): 37-47.
- Akbulut, Y. (2010). *Sosyal bilimlerde SPSS uygulamaları*. İstanbul: İdeal.
- Akdağ, M. ve Tok, H. (2008). "Geleneksel Öğretim ile Powerpoint Sunum Destekli Öğretimin Öğrenci Erişimine Etkisi." Eğitim ve Bilim, 33(147): 26-34.
- Altun, S. (2013). "Öğretmen Adaylarının Ders Çalışma Yaklaşımlarının Üniversite Türüne, Öğrenim Görülen Alana ve Cinsiyete Göre İncelenmesi." Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi. Journal of Research in Education and Teaching, 2(2): 227-233.
- Aydiner Uygun, M. (2013). "Piyano Dersindeki Öğrenme Yaklaşımı Düzeyleri ile Akademik Başarı Düzeyleri Arasındaki İlişkilerin İncelenmesi." Jasss, International Journal of Social Science, 6(2): 1087-1110.

- Beşoluk, Ş. ve Önder, İ. (2010). "Öğretmen Adaylarının Öğrenme Yaklaşımları, Öğrenme Stilleri ve Eleştirel Düşünme Eğilimlerinin İncelenmesi." *İlköğretim Online*, 9(2): 679-693.
- Biggs, J. B. (1987). *Student Approaches to Learning and Studying*. Camberwell, Vic.: Australian Council for Educational Research.
- Biggs, J. B., Kember, D. & Leung, D. Y. P., (2001). "The Revised Two Factor Study Process Questionnaire." *British Journal of Educational Psychology*, 71(1): 133-149.
- Biggs, J.B. (1989). "Approaches to The Enhancement of Tertiary Teaching." *Higher Education Research and Development*, 8, 7-25.
- Can, A. (2013). *SPSS ile nicel veri analizi*. Ankara: Pegem.
- Cano, F., & Berben, A. (2009). "University Students' Achievement Goals and Approaches to Learning in Mathematics." *British Journal of Educational Psychology*, 79, 131-153.
- Craig, R.J. & Amernic, J.H. (2006). "PowerPoint Presentation Technology and The Dynamics of Teaching." *Innovative Higher Education*, 31: 147-160.
- Cuthbert, P. F. (2005). "The Student Learning Process: Learning Styles or Learning Approaches?" *Teaching in Higher Education*, 10(2): 235-249.
- Çankaya, F. ve Dinç, E. (2009). "PowerPoint ve Klasik Usulde Muhasebe Eğitimi Alan Öğrenciler Arasındaki Farklılıkların Tespiti: Karadeniz Teknik Üniversitesinde Bir Araştırma." *Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 17(1): 28-52.
- Çolak, E. ve Fer, S. (2007). "Öğrenme Yaklaşımları Envanterinin Dilsel Eşdeğerlik, Güvenirlik ve Geçerlik Çalışması." *Ç.Ü.Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*. 16(1): 197-212.

- Çuhadar, C., Gündüz, Ş. & Tanyeri, T. (2013). "Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümü Öğrencilerinin Ders Çalışma Yaklaşımları ve Akademik Öz-Yeterlik Algıları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi." Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 9(1): 251-259.
- Dart, B.C., Burnett, P.C. & Purdie, N. M. (2000). "Students' Conceptions of Learning, The Classroom Environment, and Approaches to Learning." The Journal of Educational Research, 93(4): 262–270.
- Duman, B. & Atar, E. (2004). "Data Show Teknolojisinin Coğrafya Derslerinde Soyut Konuların Öğretilmesinde Öğrencilerin Akademik Başarısı ve Motivasyonu Üzerindeki Etkisi." The Turkish Online Journal of Educational Technology, 3(4): 85-89.
- Ekinci, N. (2009). "Üniversite Öğrencilerinin Öğrenme Yaklaşımları." Eğitim ve Bilim, 34(151): 74-88.
- Ellez, A. M.. ve Sezgin, G. (16-18 Eylül 2002). *Öğretmen adaylarının öğrenme yaklaşımları. Orta Doğu Teknik Üniversitesi V. Ulusal Fen Bilimleri ve Matematik Eğitimi Kongresi.* Ankara.
- Emir, S. (2013). "Görsel Materyallerin Akademik Başarıya ve Yaratıcı Düşünmeye ve Derse Karşı Tutuma Etkisi." International Online Journal of Educational Sciences, 5(2): 474-488.
- Fox, R A., McManus, I. C. & Winder, B. C. (2001). "The Shortened Study Processes Questionnaire: An investigation of its Structure and Longitudinal Stability Using Confirmatory Factor Analysis." *British Journal of Educational Psychology*, 71, 511-531.
- Geçer, A.K. (2012). "An Examination of Studying Approaches and Information Literacy Self-Efficacy Perceptions of Prospective Teachers." Eğitim Araştırmaları-Eurasian Journal of Educational Research, 49, 151-172.
- Gelişi, Y. (2009). "PowerPoint ile Yapılan Ders Sunumlarının Etkililiği." Ahi Evran Üniversitesi, Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi, 10(2): 155-168.

- Gow, L., Kember, D & Chow, R. (1991). "The Effects of English Language Ability on Approaches to Learning." *Regional English Language Centre Journal*, 22(1): 49-68.
- Hamm, S. & Robertson, I. (2010). "Preferences for Deep-Surface Learning: A Vocational Education Case Study Using A Multimedia Assessment Activity." *Australasian Journal of Educational Technology*, 26(7): 951-965.
- Hounsell, D. (1984). "Learning and Essay-writing." *The experience of learning*. (Edt: F. Marton, D.Hounsell & N. Entwistle. Edinburgh, Scotland: Scottish Academic Press. pp. 103-123. In N. Entwistle (Ed.), *Strategies for research and development in higher education* (pp. 32-42). Amsterdam: Swets and Zeitlinger.
- Hua, T. M., Williams, S. & Hoi, P. S. (2001). Using the Biggs' Study Process Questionnaire (SPQ) as a diagnostic tool to identify "at-risk" students—a Preliminary Study. 18/12/2013 tarihinde www.learnerstogether.net/storage/Identifying-at-risk-students-with-spq.pdf adresinden alınmıştır.
- Kayacan, K., Öztürk, N. ve Demir, R. (2011). Sınıf Öğretmenliği Öğretmen Adaylarının Powerpoint Materyaline Karşı Görüşleri. 2nd International Conference on New Trends in Education and Their Implications 27-29 April, 2011, Antalya-Turkey, Siyasal Kitabevi, Ankara.
- Kember, D. (1997). "A Reconceptualisation of The Research in to University Academics' Conceptions of Teaching." *Learning and Instruction*, 7, 255-275.
- Kember, D., Biggs, J. & Leung, D. (2004). "Examining the Multi Dimensionality of Approaches to Learning Through The Development of A Revised Version of The Learning Process Questionnaire." *British Journal of Educational Psychology*, 74, 261-279.

- Kember, D., Charlesworth, M., Davies H. & McKay J., Stott , V. (1997). "Evaluating The Effectiveness of Educational Innovations: Using the Study Process Questionnaire to Show That Meaningful Learning Occurs". *Studies in Educational Evaluation*, 23: 141-157.
- Marton, F. & Saljo, R. (1976). "On Qualitative Differences in Learning: I-Outcome and Process." *British Journal of Educational Psychology*, 46, 4-11.
- Marton, F. (1976). What does it take to learn? Some implications of an alternative view of learning. In N. Enwistle (Ed.), *Strategies for research and development in higher education*, pp. 32-42). *Amsterdam: Swets and Zeitlinger*.
- Morgan, A., Taylor, E., & Gibbs, G. (1982). "Variations in Students' Approaches to Studying." *British Journal of Educational Technology*, 13, 107-113.
- Nouri, H. & Shahid, A. (2005). "The Effect of Powerpoint Presentations on Student Learning and Attitudes." *Global Perspectives on Accounting Education*, 2: 53-73.
- Ozan, C. & Çiftçi, M. (2013). "Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Öğrenme Yaklaşımları Tercihleri ve Öğrenmeye İlişkin Algılarının İncelenmesi." *Pegem Eğitim ve Öğretim Dergisi*, 3(1): 55-66.
- Ozan, C., Köse, E. & Gündoğdu, K. (2012). "Okul öncesi ve sınıf öğretmenliği öğrencilerinin öğrenme yaklaşımlarının incelenmesi [Analysis of approaches to learning of students in preschool and primary school teaching departments]." *Eğitim Bilimleri Araştırmaları Dergisi - Journal of Educational Sciences Research*, 2(2): 75-92. <http://ebad-jesr.com/>
- Özgür, H. & Tosun, N. (2012). "Öğretmen Adaylarının Derin ve Yüzeysel Öğrenme Yaklaşımlarının Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi." *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 12(24): 113-125.

- Phan, H. P. & Deo, B. (2006). Approaches to learning educational psychology and mathematics: A comparative analysis in The South Pacific Region". *Australian Association for Research in Education*. 04/01/2014 tarihinde <http://www.aare.edu.au/06pap/pha06065.pdf> adresinden alınmıştır.
- Prosser, M. & Trigwell, K. (1999). "Relational Perspectives on Higher Education Teaching and Learning in The Sciences." *Studies in Science Education*, 33, 31-60.
- Ramsden, P. (1979). "Student Learning and Perceptions of The Academic Environment." *Higher Education*, 8, 411-427.
- Ramsden, P. (2000). *Learning to teaching in higher education*. London: Routledge Falmer.
- Richardson, J.T. E. (2005). "Students' Approaches to Learning and Teachers' Approaches to Teaching in Higher Education." *Educational Psychology*, 25(6): 673-680.
- Säljö, R. (1979). *Learning in the learner's perspective: I. Some common-sense assumptions* (Report no.76). Göteborg: University of Göteborg, Institute of Education.
- Sezgin-Selçuk, G., Çalışkan, S. ve Erol, M. (2007). "Fizik Öğretmen Adaylarının Öğrenme Yaklaşımlarının İncelenmesi." *G.Ü. Eğitim Fakültesi Dergisi*, 27(2): 25-41.
- Tarabashkina, L. & Lietz, P. (2011). "The Impact of Values and Learning Approaches on Student Achievement: Gender and Academic Discipline Influences." *Issues in Educational Research*, 21(2): 210-23.
- Tomanek, D. & Montplaisir, L. (2004). "Students' studying and approaches to learning in introductory biology." *Life Sciences Education*, 3(4): 253-262.
- Topkaya, N., Yaka, B. ve Öğretmen, T. (2011). "Öğrenme ve Ders Çalışma Yaklaşımları Envanteri'nin Uyarlanması ve İlgili Yapılarla İlişkinin İncelenmesi." *Eğitim ve Bilim*. 36(159): 192-204.

- Ünal, G. ve Ergin, Ö. (2006). "Buluş Yoluyla Fen Öğretiminin Öğrencilerin Akademik Başarılarına, Öğrenme Yaklaşımlarına ve Tutumlarına Etkisi." *Türk Fen Eğitimi Dergisi*, 3(1): 36-52.
- Ünal-Çoban, G. & Ergin, Ö. (2008). "İlköğretim Öğrencilerinin Feni Öğrenme Yaklaşımları." *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 21(2): 271-293.
- Watkins, D. & Akande, A. (1994). "Approaches to Learning of Nigerian Secondary School Students: Emic and Etic Perspectives." *International Journal of Psychology*, 29, 165-182.
- Yıldız Feyzioğlu E. ve Ergin Ö. (2012). "5 E Öğrenme modelinin kullanıldığı öğretimin yedinci sınıf öğrencilerinin öğrenme yaklaşımlarına etkisi." *Necatibey Eğitim Fakültesi Elektronik Fen ve Matematik Eğitimi Dergisi*, 6(1): 23-54.
- Yılmaz, M.B. ve Orhan, F. (2011). "Ders Çalışma Yaklaşımı Ölçeğinin Türkçe Formunun Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması." *Eğitim ve Bilim*, 36, 159, 69-83.

EXTENDED ABSTRACT

Strategy and motivation that the learners use for the sake of learning are Learning approaches (Prosser & Trigwell, 1999; Kember, Biggs & Leung, 2004; akt. Ozan, Köse ve Gündoğdu 2012: 76). The general explanation of the learner's preferably "what to do" is in means of approaches going on for learning (Biggs, Kember & Leung, 2001). For this reason, learning approaches theory is based on the problem of the students' reasons for studying approaches and these reasons' influence on the ways that students use while learning (Watkins & Akande, 1994; akt. Phan & Deo, 2006: 5).

Nowadays the use of educational technology in education is becoming more active in both effective education and high achievement. Technological items are required to be used widely because especially they enable concretisation of abstract subjects by supporting them with images and they have vital factors for education

such as appealing the motivation, attention and expectation levels. Microsoft software programmes (Word, Excel, Powerpoint, Access), graphic based vector programmes (Coreldraw, Freehand), image composer pixel programmes (Photoshop, Paintshop, Photoeditor), animation and graphic programmes (Movie maker, Adobe Flash ve Swisch) (Duman ve Atar, 2004) are items that can be used for this purpose.

Aim

From this view in our study, it is aimed to determine if there is a difference between the ones educated with PowerPoint and current curriculum in terms of their “academic achievement” and “learning approaches”. In this context, the study is made through focusing on the sub problems below.

- Is there any difference between the experiment group and control group students’ pre experimental procedure academic achievement and learning approaches?
- Is there any difference between the experiment group and control group students’ post experimental procedure academic achievement and learning approaches?
- Is there any meaningful difference between experiment group students’ academic achievement and learning approachespre test-post test?
- Is there any meaningful difference between control group students’ academic achievement and learning approachespre test-post test?

Method

This research which is designed according to “pre test-post test experiment-control group semi-experimental design” model is used to examine the effect of PowerPoint based education on the students’ academic achievement and learning approachesin social studies lessons. In the academic year 2012-2013, the sixth

grade students from secondary school which is in the center of Erzincan have attended this study. Then, informants were appointed impartially to the experiment and control groups. Then pre test was applied to both groups and their conditions before that application was determined.

The experimental procedure was applied between 1th-31th of December, 2012; 3 lessons for every week, totally 12 hours. The study was made throughout the unit "İpek Yolunda Türkler". Throughout the unit, PowerPoint supported education was applied in experiment group; also in control group, current curriculum was applied. By taking the social studies teacher's views and wishes, the researcher presented PowerPoint supported presentations which was designed parallel to the subjects and relevant to the content of the lesson.

Findings, Results and Conclusion

There isn't any difference between the comparison of the experiment and control group's academic achievement test ($U=330,500$; $Z=-,372$; $p>0.05$) and Study Process Questionnaire (SPQ) and the sub-dimension pre test points of deep motivation ($U=277,500$; $Z=-1,312$; $p>0.05$), deep strategy ($U=265,500$; $Z=-1,529$; $p>0.05$), surface motivation ($U=239,000$; $Z=-1,723$; $p>0.05$) and surface strategy ($U=339,500$; $Z=-,206$; $p>0.05$). Datas related to the groups' pre test points show that they are similar to each other about academic achievement.

In terms of academic achievement; There is a meaningful difference between control and experiment groups' post test academic achievement points ($U=174,000$; $Z=-3,162$; $p<0.05$) and also the academic achievement pre test-post test points of the students in experiment group ($Z=-4,465$; $p<0.05$). This difference is in favor of positive sorts namely post test points in both of the tests. Considering the averages of order, according to the difference it can be expressed that students educated

with PowerPoint presentation are more successful than the ones educated with current curriculum. Moreover there is an important difference between the academic achievements of the students in control group ($Z=-2,992$; $p<0.05$) and this difference is in favor of post test points. Even after current curriculum was applied, the achievement points that students took from academic achievement test increased. However this increase was not as it is in control group.

In terms of study approaches scale points; There is a significant difference between control and experiment groups' surface motivation post test points which is one of the sub dimension ($U=169,500$; $Z=-3,250$; $p<0.05$). There isn't a remarkable difference between other sub dimensions' average. Considering the averages of order, according to the increase in favor of post test, it can be expressed that PowerPoint supported education is more efficient on surface motivation.

Evaluating the groups in themselves; The students in experiment group; There is a significant difference between deep motivation, that is a sub dimension of learning approaches ($Z=-2,275$; $p<0.05$) and surface motivation ($Z=-2,392$; $p<0.05$) points considering the order totals of difference points, it can be evaluated as this difference observed in deep and surface motivation points is in favor of positive sorts namely post test points enables an increase in deep and surface motivation of the students educated with PowerPoint presentation supported education.

The students in control group; There is a significant difference between surface motivation points which is a sub dimension of learning approaches ($Z=-3,809$; $p<0.05$). There isn't a significant difference between deep motivation ($Z=-,076$; $p>0.05$), deep strategy ($Z=-,634$; $p>0.05$) and surface strategy ($Z=-,445$; $p>0.05$) points. Even there is a significant increase in favor of positive sorts namely post test between deep motivation and surface strategy difference points, it isn't

meaningful. Considering the order totals of difference points, the difference observed between surface motivation is in favor of negative sorts namely pre test point. The difference between deep strategy points is in favor of pre test and this difference isn't meaningful. After current curriculum was applied, there occurred a largely decrease in the surface motivation of the students in control group.